

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО
« 27 » 06 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Олена ПЕТРОВА
« 27 » 06 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 2 «Правознавство»

Галузь знань	18 «Виробництво та технології»
Спеціальність	181 «Харчові технології»
Освітньо-професійна програма	«Харчові технології»
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Семестр	<u>Перший</u>
Форма здобуття освіти	<u>Денна</u>
Викладач	Людмила ПРОГОНЮК, канд. юр. наук, доцент e-mail: progluda@i.ua

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол № 11 від «13» червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії

Ганна ТАБАЦКОВА

Розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Протокол № 11 від «20» червня 2024 року.

Завідувач кафедри

Альона КЛЮЧНИК

Схвалено на засіданні вченої ради факультету ТВППТСБ.

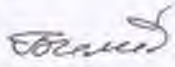
Протокол №11 від «27» червня 2024 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв
2024

Правознавство Гусенко А.А.

<p>1. Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Розбудова правової держави та створення громадянського суспільства можливі лише за умови наявності високого рівня соціальної правосвідомості та правової культури населення. У зв'язку з цим вирішального значення набуває правове виховання. Важливою частиною правової освіти є надання базових знань про державу, її походження, форми та типи, функції, правову систему та систему законодавства, введення в теорію правової держави та громадянського суспільства, основні положення конституційного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального та інших галузей права.</p>
<p>2. Мета навчальної дисципліни</p>	<p>«Правознавство» - це комплексна юридична дисципліна, яка базується на системі наукових знань з різних галузей юридичної науки. Мета вивчення дисципліни «Правознавство» полягає у вивченні загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, система основних понять юриспруденції, а також у вивченні таких важливих питань, як структура, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо. Для досягнення поставленої мети передбачено виконання наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку і функціонування держави і права; - засвоєння основних понять юридичної науки; - формування розуміння нормативно-правового акту та системи нормативних актів; - створити систему правових цінностей, уявлень, переконань та навичок правомірної поведінки; - збагатити теоретичні уявлення про поняття та категорії, які використовує права наука; - навчити правильному використанню правових норм при виконанні відповідних ролей у суспільстві. <p>Предметом дисципліни виступають загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, система основних понять юриспруденції, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо. Об'єктом дисципліни є такі складні компоненти суспільства, як держава і право, державно-правові явища та процеси суспільного життя.</p>
<p>3. Компетентності</p>	<p>Загальні компетентності : ЗК 02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК 05. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 13. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.</p>
<p>4. Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 02. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p>

5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: -лекції -практичні заняття -самостійна робота	90 годин/3.0 кредити 16 годин/0,7 кредит 16 годин/0,7 кредит 58 годин/1,6 кредит		
Календарний план				
п/р	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛК	ПЗ	Сам. роб.
Модуль 1				
1.	Поняття держави і права	2	2	8
2.	Основи конституційного права України	2	2	8
Модуль 2				
3.	Основні поняття цивільного права	2	2	7
4.	Спадкове право	2	2	7
5.	Основи трудового права	2	2	7
6.	Основи сімейного права	2	2	7
7.	Кримінальне право	2	2	7
8.	Право інтелектуальної власності	2	2	7
Всього:		16	16	58
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6.Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.258.01-00.2018 та Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.270.01-00.2020.</p> <p>Оцінювання поточної навчальної діяльності. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Правознавство» проводиться за такими критеріями: систематичність роботи на лекційних та практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, результати виконання і захисту практичних робіт та інше.</p> <p>Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими: тестування, виконання контрольних робіт, індивідуальних робіт, підготовка докладів з обраної тематики і включають контроль теоретичної і практичної підготовки.</p>			

	<p>Оцінювання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти. Бали за індивідуальні завдання нараховуються здобувачеві лише при успішному їх виконанні і захисті. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань залежить від їх об'єму і значимості. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.</p> <p>Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Правознавство» здійснюється шляхом складання заліку через надання відповідей на теоретичні питання та розв'язування ситуаційних завдань. До заліку допускається здобувач вищої освіти, який виконав всі представлені завдання. Для можливості отримання необхідної кількості балів розроблені індивідуальні завдання по кожній з тем дисципліни в системі дистанційного навчання MOODLE.</p>
--	---

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна/мінімальна кількість балів
1.	Аудиторна робота в т.ч.: опрацювання лекційного матеріалу (опитування, диспут, бесіда тощо), робота на семінарських заняттях (доповідь, опитування, термінологічний диктант тощо)	8	1/0.5
2.	Самостійна робота (ведення конспекту, термінологічного словнику, виконання завдань для самоконтролю)	8	1/0.5
	Робота в Moodle	8	1/0.5
	Підготовка власного творчого завдання, доповідь, презентація тощо	3	5/4
3.	Участь у відкритих лекціях та диспутах, конференціях, робота у науковому гуртку	1	5/4
	Разом по дисципліні		60/36
4.	Інші індивідуальні завдання: участь у неформальних заходах освіти	2	10/5

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти					
Форма контролю				max	min
Залік	x	x	x	40	24
Разом по курсу дисципліни	x	x	x	100	60
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу					
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS		Оцінка за національною шкалою для заліку		
90 - 100	A		зараховано		
82 - 89	B				
75 - 81	C				
64 - 74	D				
60 - 63	E				
35 - 59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання		
0 - 34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		
<p>Оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.258.01-00.2018 та Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.270.01-00.2020.</p> <p>Підсумкове оцінювання результатів навчання в університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача вищої освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних та загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках).</p> <p>Підсумкова оцінка з освітнього компоненту «Правознавство», підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються).</p>					
Порядок зарахування пропущених занять					
<p>Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем курсу та деканатом. Пропущені лекційні, практичні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач вищої освіти відпрацьовує викладачеві курсу або згідно з графіком консультацій.</p>					
7. Політика курсу	<p>визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.</p> <p>У процесі вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; залікове модульне тестування та опитування; індивідуальні консультації, залік.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.260.01-00.2018 затвердженого вченою радою МНАУ, протокол № 3 від 27.11.2018 р., та передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> -самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; -посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; 				

	<p>-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; -надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використання методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти є: -академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; - фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; - списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; - обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; - хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. За порушення правил академічної доброчесності ЗВО можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності: - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми. Організація навчального процесу здійснюється на основі відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному контролі та індивідуальній роботі студентів. При цьому враховується присутність та активність студента на практичних заняттях. Політика запізнення: ЗВО повинен з'являтися на заняття без запізень, не допускаються регулярні запізнення на заняття (без поважних причин). Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модульної роботи відбувається за наявності поважних причин (лікарняний, міжнародне стажування, перебування на конференції).</p>
8.Інформаційні джерела	<p>1. Верховна Рада України / Верховна рада України; Управління комп'ютеризованих систем. Київ : Верховна Рада України : сайт. URL : http://rada.gov.ua 1. Капиленко О.П. Правознавство : навч. посібн. Київ, 2017. стр.320 2. Кириченко В.М. Правознавство : навч. посібн. Київ, 2017. стр.240 3. Мирошниченко В.О. Основи правознавства : навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2019. стр.249 4. Несинова С.В. Господарське право України : навч. посібн. Київ :</p>

	<p>Юрінком-інтер, 2016. стр.204</p> <p>5. Пстков С.В. Правознавство : підруч. Київ: ТОВ «Роял принт», 2020. стр.360</p> <p>6. Щербина В. С. Господарське право : підруч. Київ: Юрінком-інтер, 2016. стр. 640</p> <p>7.Прогонюк Л.Ю. Сучасні тенденції розвитку трудових прав в Україні / Л.Ю. Прогонюк // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : збірник наукових праць. Вип. 6/2019. — Дніпро. 2019. — С 42-51.</p> <p>8.Прогонюк Л.Ю. Проблеми правового регулювання інституту трудового договору: визначення нових тенденцій / Л.Ю. Прогонюк// Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Юридичні науки». Том 31 (70) № 2, 2020. — Київ. 2020. — С.154-158.</p> <p>9.Прогонюк Л.Ю. Особливості звільнення працівників за ч.1 п.3 ст 40 Кодексу законів про працю України / Л.Ю. Прогонюк// Юридичний науковий електронний журнал. № 1, 2021. Запоріжжя. – С. 133-136.</p> <p>10.Прогонюк Л.Ю. Нестандартні форми занятості як невід’ємна реалія сьогодення: теоретичний аспект / Л.Ю. Прогонюк// Юридичний науковий електронний журнал. № 3, 2021. Запоріжжя. – С. 171-174.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів</p>	<p>Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.279.01-00.2020 із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.</p> <p>Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання з використання наступних засобів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2781 – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи); 2. Платформа онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; 3. Електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/simple-search?query=%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0); 4. Аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; Спілкування через електронну пошту (progluda@i.ua) та телефонний зв'язок; 5. Залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі; 6. Індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни; <p>Можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів</p>	<p>Інформація знаходиться в системі Moodle (Факультет менеджменту → Кафедра публічного управління та адміністрування і міжнародної</p>

навчальної дисципліни	економіки → Дисципліни які використовуються на всіх факультетах МНАУ → Правознавство https://moodle.mnau.edu.ua/enrol/index.php?id=3164
-----------------------	---

Силабус з навчальної дисципліни підготували:

канд. юр. наук, доцент кафедри публічного управління

та адміністрування та міжнародної економіки

Людмила ПРОГОНЮК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
УПРАВЛІННЯ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету
ТВПІТСБ

 Михайло ГИЛЬ
06 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

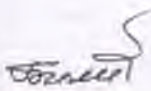
 Дмитро БАБЕНКО
06 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВознавство**

для здобувачів вищої освіти 1 року денної форми навчання
на 2024-2025 навчальний рік
мова викладання українська

Галузь знань 18 «Виробництво та технології»
Освітня спеціальність - 181 «Харчові технології»
1-го РВО, СВО – бакалавр
Кваліфікація – бакалавр з харчових технологій

Миколаїв
2024

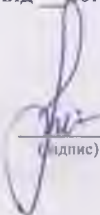

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Харчові технології», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.02.2023 р (протокол №7), чинної згідно наказу по університету №38-О від 03.03.2023р

Розробники програми: канд. юр. наук, доцент Людмила ПРОГОНЮК
Миколаївський національний аграрний університет

Програма розглянута на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, МНАУ

протокол № 11 від 20.06.2024 року.

Завідувач кафедри д-р.екон.наук, професор Альона КЛЮЧНИК
(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту МНАУ протокол № 11 від 13.06.2024 року.

Голова науково-методичної комісії,
канд. екон. наук

Ганна ТАБАЦКОВА

1. Анотація до дисципліни «Правознавство»

Розбудова правової держави та створення громадянського суспільства можливі лише за умови наявності високого рівня соціальної правосвідомості та правової культури населення. У зв'язку з цим вирішального значення набуває правове виховання. Важливою частиною правової освіти є надання базових знань про державу, її походження, форми та типи, функції, правову систему та систему законодавства, введення в теорію правової держави та громадянського суспільства, основні положення конституційного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального та інших галузей права.

Annotation to the discipline

The Constitution of Ukraine turned the politician of the state to the course of construction of the legal social democratic state. One of major tasks in this process is forming high level of social sense of justice and legal culture of population. Consequently the decision value is acquired by legal education. Important part of which there is sure base knowledge about the state, its origins, forms and kinds, functions, forming of the legal system and system of laws, introductions to the theory of the legal state and civil society, learning the main states of the government, civil, criminal and others branches of law.

2.Опис навчальної дисципліни Правознавство

Галузь знань - 18 «Виробництво та технології»

Освітня спеціальність - 181 «Харчові технології»

1-го РВО, СВО – бакалавр

Кваліфікація – бакалавр з харчових технологій

Вибіркова

Семестр - 1

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Кількість кредитів ECTS – 3

Кількість модулів - 1

Кількість змістових модулів - 2

Загальна кількість годин - 90

Лекції - 16 год.

Практичні заняття – 16 год.

Самостійна робота – 58 год.

Форма підсумкова контрольного заходу - Екзамен

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування системи знань з теорії та історії держави та права, галузевих юридичних наук.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання наступних завдань:

- вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку і функціонування держави і права;
- засвоєння основних понять юридичної науки;
- формування розуміння нормативно-правового акту та системи нормативних актів;
- створити систему правових цінностей, уявлень, переконань та навичок правомірної поведінки;
- збагатити теоретичні уявлення про поняття та категорії, які використовує правова наука;
- навчити правильному використанню правових норм при виконанні відповідних ролей у суспільстві.

Предметом дисципліни виступають загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, система основних понять юриспруденції, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо.

Об'єктом дисципліни є такі складні компоненти суспільства, як держава і право, державно-правові явища та процеси суспільного життя.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути наступних компетентностей:

ЗК13. Здатність реалізувати свої права як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні;

5. Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше) є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): Історія України.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни

ПРН26. Формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

7. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН

№	Тема	Всього	Лекції	Практ. зан.	Сам. роб.	Види аудиторної роботи	Форми контролю
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль №1. Загальна теорія держави і права							
1	Поняття держави і права	11	2	2	7	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №1
2	Основи конституційного права України	11	2	2	7	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій. Підсумк. контр. робота	Тест №2
Всього за ЗМ №1		22	4	4	14		
Змістовний модуль №2. Окремі галузі права України							
3	Основні поняття цивільного права.	12	2	2	8	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №3
4	Спадкове право.	11	2	2	7	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №4
5	Основи трудового права.	12	2	2	8	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №5
6	Основи сімейного права.	11	2	2	7	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №6
7	Кримінальне право.	11	2	2	7	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №7
8	Право інтелектуальної власності.	11	2	2	7	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій. Підсумк. контр. роб	Тест №8
Всього за ЗМ №2		68	12	12	44		
Всього		90	16	16	58		

8. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

8.1 Загальний розподіл годин і кредитів

Лекції	16/0,5	16/0,5
Практичні	16/0,5	16/0,5
Самостійна робота	58/2,0	-
Разом по курсу	90/3	32/1,0

8.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Модуль		Змістовний модуль		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	№	назва	лекції	практичні (семінарські, лабораторні) заняття	самостійна робота	індивідуальні завдання	разом
1	Правознавство	1.1.	Загальна теорія держави і права	4	4	14		22
		1.2.	Окремі галузі права України	12	12	44		68
Всього за модуль				16	16	58		90
Всього годин по навчальній дисципліні				16	16	58		90

8.3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції традиційні з елементами диспуту, з використанням комп'ютерної техніки

Всього: 16 годин

Модуль 1. Загальна теорія держави і права

Тема 1. Поняття держави і права.

Теорії походження держави. Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату в механізмі держави. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави. Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою). Поняття та функції права. Місце і роль права в системі соціальних норм. Структура права. Структура норми права. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.

Тема 2. Основи конституційного права України.

Поняття конституційного права. Джерела конституційного права. Загальні засади конституційного ладу України. Конституційно – правовий статус людини і громадянина в Україні. Конституційно–правові основи організації і здійснення державної влади в Україні (Верховна Рада України, Президент України, виконавча влада в Україні.) Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні.

Плани лекцій Модуля 1.

ЛК №1: Поняття держави і права. (2год.)

1. Теорії походження держави.
2. Поняття держави та її ознаки.
3. Форми держави.
4. Поняття права. Структура права.
5. Джерела права, їх види.

Ключові слова: право, держава, суверенітет, територія держави, народ, форма правління, форма державного устрою, форма державно-правового режиму, республіка, монархія, конфедерація, федерація, імперія.

Key words: law, state, sovereignty, territory of the state, people, form of government, form of state organization, form of state-legal regime, republic, monarchy, confederation, federation, empire.

ЛК №2: Основи конституційного права України. (2год.)

1. Поняття конституційного права. Джерела конституційного права.
2. Конституційно – правовий статус людини і громадянина в Україні.
3. Конституційно–правові основи організації і здійснення державної влади в Україні

4.Органи державної влади та місцевого самоврядування в Україні.

Ключові слова: Закон, Конституція, референдум, укази, розпорядження, писана конституція, неписана конституція, фіктивна конституція, реальна конституція.

Key words: law, constitution, referendum, decrees, orders, written constitution, unwritten constitution, fictitious constitution, real constitution.

Практичні заняття

ПЗ №1. Поняття держави і права. (2год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №1 «Поняття держави і права».
- 3.Аналіз ситуацій.

ПЗ №2. Основи конституційного права України. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №2 «Основи конституційного права України».
- 3.Аналіз ситуацій.
- 4.Підс.(модульна) контрольна робота.

Самостійна робота студентів (14 год.)

- 1.Опрацювання теоретичних питань.
- 2.Виконання завдань у робочому зошиті (Теми 1, 2).
- 3.Скласти схему класифікації держав за їх формою.
- 4.Скласти порівняльну таблицю «Конституція Пилипа Орлика та Конституція України 1996р.»

4.Визначити основні теорії походження держави та дати їм стислу характеристику.

В ліву колонку вписати назви теорій походження держави. В праву – стислу характеристику, яка має включати наступні відомості: автори (відомі прихильники) теорії; короткий зміст або основні положення; час виникнення.

5.Назвіть та охарактеризуйте декілька сучасних монархій

В світі існує близько 200 держав, серед них всього 30 з монархічною формою правління. Їх кількість поступово зменшується на користь республіканської форми правління.

Знайдіть інформацію про декілька існуючих держав, що є монархіями, та заповніть таблицю: ліва колонка – назва держави; права колонка – коротка характеристика монархії, що обов'язково включає в себе ім'я та титул монарха, порядок передачі влади, характеристику вищих органів влади, форму правління, політичний режим, форму державного устрою країни.

6.Визначити поняття «Правова система (сім'я)». Виписати основні правові системи (сім'ї) світу, та дати їх характеристику:

Користуючись навчальною та науковою літературою:

1. дайте визначення поняттю «*правова система (сім'я)*»;
2. визначте основні правові системи світу та дайте їхню стислу характеристику (визначте характерні риси).

7.Визначити, форму держав, що описано в наведених інформаціях:

В правій колонці таблиці подані стислі характеристики чотирьох різних держав. Уважно прочитавши їх, визначте форму кожної з них, вписавши в ліву колонку форму державного правління, форму державного устрою та форму державного (політичного) режиму.

8.Порівняйте Конституцію України з конституцією іншої держави.

9.Визначте основні повноваження Конституційного Суду України.

10.Заповніть таблицю «Система конституційних прав та обов'язків людини та громадянина»

Розподіліть по групам права та обов'язки людини та громадянина, передбачені Розділом II Конституції України.

У відповідну клітинку таблиці впишіть № статті Конституції та її короткий зміст.

Наприклад, ст. 43 Конституції України визначає: «Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується...». Дане право особи має соціально-економічний характер. Отже у клітинку, що відповідає назві «Соціально-економічні права», необхідно вписати: «ст. 43 – право на працю».

11.Визначте компетенцію органів місцевого самоврядування в Україні та заповніть таблицю

12.Визначте види виборчих систем. Дайте їхню стислу характеристику. Виділіть яка виборча система існує в Україні

Вивчивши навчальну та наукову літературу, визначте види виборчих систем, які існують в країнах світу. Дайте стислу характеристику різних видів виборчих систем, визначивши їхні основні характерні риси. За допомогою маркеру або підкреслення виділіть вид виборчої системи в Україні.

МОДУЛЬ 2. Окремі галузі права України

Тема 3. Основні поняття цивільного права.

Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Цивільно-правові відносини. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин. Громадяни як суб'єкти цивільно правових відносин. Правоздатність та дієздатність громадян. Визнання громадянина безвісно відсутнім. Поняття юридичної особи.

Тема 4. Спадкове право.

Поняття спадкового права.Основні поняття спадкового права: спадщина, спадкоємець, спадкодавець. Особи, що не мають права спадкування. Спадкування за законом, черги спадкоємців за законом. Спадкування за заповітом, заповіт, вимоги до складання заповіту, принцип свободи заповіту, заповіт подружжя, секретний заповіт. Порядок прийняття спадщини, місце прийняття спадщини, час прийняття спадщини

Тема 5. Основи трудового права.

Трудовий договір: поняття, сторони і зміст. Умови трудового договору. Випробувальний термін. Порядок прийняття на роботу. Права та обов'язки сторін. Контракт – особлива форма трудового договору. Документи, необхідні для укладання трудового договору. Види робочого часу. Види часу відпочинку. Види відпусток.

Тема 6. Основи сімейного права.

Сім'я за сімейним законодавством. Поняття шлюбу. Умови укладання шлюбу. Перепони для укладання шлюбу. Порядок укладання та припинення шлюбу. Розірвання шлюбу. Шлюбний договір. Немайнові та майнові правовідносини подружжя. Немайнові та майнові правовідносини батьків і дитини. Опіка та піклування. Усиновлення. Умови усиновлення. Тайна усиновлення..

Тема 7. Кримінальне право.

Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України. Поняття злочину та його ознаки. Види та склад злочину. Кримінальна відповідальність. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння. Поняття покарання та мета. Система і види кримінальних покарань. Поняття судимості. Необхідна оборона та крайня необхідність.

Тема 8. Право інтелектуальної власності.

Поняття права інтелектуальної власності. Поняття авторського права. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Зміст авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права автора на твір. Суміжні права. Поняття, предмет та принципи патентного права. Джерела патентного права. Об'єкти патентного права. Винахід. Корисна модель. Промисловий зразок. Суб'єкти патентного права. Зміст правовідносин у сфері патентного права. Правова охорона службових і секретних об'єктів патентного права. Захист прав авторів і патентовласників .

Плани лекцій Модуля 2.

ЛК №1: Основні поняття цивільного права. (2 год.)

1. Поняття цивільного права.
2. Громадяни як суб'єкти цивільно правових відносин. Правоздатність та дієздатність громадян.
3. Поняття юридичної особи.

Ключові слова: цивільне право, фізична особа, юридична особа, громадяни, апатриди, біпатриди, правоздатність, дієздатність.

Key words: civil law, physical person, legal person, citizens, apatrides, bipatrides, law ability, legal capacity.

ЛК №2: Спадкове право. (2 год.)

1. Основні поняття спадкового права.
2. Спадкування за законом.
3. Спадкування за заповітом.
4. Прийняття спадщини.

Ключові слова: Спадкування, спадкоємець, спадкодавець, спадщина, утриманці, час відкриття спадщини, місце відкриття спадщини, заповіт.

Key words: Inheritance, heir, legator, heritage, dependents, time of heritage opening, place of heritage opening, will.

ЛК №3: Основи трудового права. (2 год.)

1. Трудовий договір: поняття, сторони і зміст.
2. Порядок прийняття на роботу.
3. Види робочого часу.
4. Види часу відпочинку.
5. Розірвання трудового договору за ініціативою працівника.
6. Розірвання трудового договору за ініціативою власника.
7. Розірвання трудового договору за ініціативою третьої особи, що не є стороною трудового договору.

Ключові слова: колективний договір, трудовий договір, строк випробування, контракт, робочий час, час відпочинку, відпустка.

Key words: collective contract, employment contract, trial period, contract, working time, rest time, vacation.

ЛК №4: Основи сімейного права. (2 год.)

1. Сім'я за сімейним законодавством.
2. Порядок укладання та припинення шлюбу.
3. Шлюбний договір.
4. Немайнові та майнові правовідносини подружжя.
5. Немайнові та майнові правовідносини батьків і дитини.
6. Опіка та піклування. Усиновлення. Патронат.

Ключові слова: сімейне право, сім'я, шлюб, шлюбний вік, опіка, піклування, усиновлення, патронат

Key words: family law, family, marriage, marriage age, guardianship, care, adoption, patronage

ЛК №5: Кримінальне право. (2 год.)

1. Поняття, ознаки, види та склад злочину.
2. Кримінальна відповідальність.
3. Види кримінальних покарань.
4. Необхідна оборона та крайня необхідність.

Ключові слова: злочин, суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність, склад злочину, об'єкт злочину, суб'єкт злочину, покарання.

Key words: crime, social danger, wrongfulness, guiltiness, punishment, composition of crime, object of crime, subject of crime, punishment.

ЛК №6: Право інтелектуальної власності. (2 год.)

- 1.Поняття права інтелектуальної власності.
- 2.Поняття авторського права.
- 3.Об'єкти та суб'єкти авторського права.
- 4.Поняття, предмет та принципи патентного права.
5. Об'єкти та суб'єкти патентного права.
- 6.Захист прав авторів і патентовласників .

Ключові слова: інтелектуальна власність, патент, винахід, корисна модель, промисловий зразок, авторське право, патентовласники .

Key words: intellectual property, patent, invention, useful model, industrial sample, copyright, patent holders.

Практичні заняття

ПЗ №1. Основні поняття цивільного права. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №3 «Основні поняття цивільного права».
- 3.Аналіз ситуацій.

ПЗ №2. Спадкове право. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №4 «Спадкове право».
- 3.Аналіз ситуацій.

ПЗ №3. Основи трудового права. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №5 «Основи трудового права».
3. Доповіді.
- 4.Аналіз ситуацій.

ПЗ №4. Основи сімейного права. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №6 «Основи сімейного права».
2. Доповіді.
- 3.Аналіз ситуацій.

ПЗ №5. Кримінальне право. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №7 «Кримінальне право».
- 3.Аналіз ситуацій.

ПЗ №6. Право інтелектуальної власності. (2 год.)

- 1.Розгляд теоретичних питань.
- 2.Тест №8 «Право інтелектуальної власності».
- 3.Аналіз ситуацій.
- 4.Підсумкова (модульна) контрольна робота.

Самостійна робота студентів (44 год.)

- 1.Опрацювання теоретичних питань.
- 2.Виконання завдань у робочому зошиті (Теми 3-7).
- 3.Виконання практичних завдань:

Тема: Основи цивільного права

1. Поясніть поняття «дрібний побутовий правочин»

Користуючись нормативно-правовими актами, навчальною та науковою літературою дайте тлумачення поняттю «дрібний побутовий правочин». Дайте визначення та встановіть характерні риси даної категорії. З'ясуйте в чому полягають особливості даного явища. Визначте для чого законодавцем використовується дана категорія.

2. Визначте підстави виникнення правовідносин

Основною підставою виникнення правовідносин є юридичні факти (дії та події). ЦК України встановлює конкретний перелік юридичних фактів, які є підставами виникнення правовідносин.

Визначте поняття «юридичний факт», з'ясуйте класифікацію юридичних фактів, запишіть перелік юридичних фактів, визначених ЦК України як підстави виникнення правовідносин.

Тема: Основи спадкового права:

1. Заповніть таблицю «Черги спадкування за законом»

Відповідно до норм ЦК України впишіть у таблицю спадкоємців, що відповідають чергам спадкування.

Тема: Основи трудового права.

- 1.Написати заяву про надання відпустки.

2.Встановити випадки та підстави повної матеріальної відповідальності працівника:

Керуючись КЗпП та іншими чинними нормативно-правовими актами, визначити поняття та випадки повної матеріальної відповідальності працівника. Встановити коло осіб, що можуть нести повну матеріальну відповідальність на підприємстві. Записати підстави повної матеріальної відповідальності.

3. Визначте види відпусток та їх тривалість:

На підставі КЗпП та чинного законодавства України про працю визначити та записати види відпусток, що надаються працюючим особам, зазначивши терміни тривалості таких відпусток та відповідні норми закону.

- 4.Скласти наказ про звільнення працівника через скорочення штату.

Тема: Основи сімейного права.

- 1.Скласти позов про розірвання шлюбу, шлюбний контракт.

2. Визначити правові наслідки розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним

Розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним – різні за правовим значенням, а відповідно й правовими наслідками юридичні факти. Користуючись законом, визначте правові наслідки припинення шлюбу шляхом розірвання та визнання шлюбу недійсним.

3. В нормах СК України знайти положення, що закріплюють взаємні права та обов'язки подружжя. Виписати їх в таблицю, розділивши на дві групи (майнові та немайнові) із зазначенням номерів статей СК України.

Тема: Право інтелектуальної власності.

1. Проаналізуйте таку правову ситуацію: Фірма "К" опублікувала з комерційною метою Державний стандарт якості оптичної апаратури. Кабінет Міністрів України вважає такий спосіб використання Держстандарту незаконним. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

2. Ви автор музичного твору, який має намір зафіксувати на матеріальному носії виробник фонограми. На яких умовах і які права ви можете передати виробнику фонограми. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

3. Проаналізуйте таку правову ситуацію: Співавтори літературного твору при його написанні не визначилися стосовно розміру авторської винагороди для кожного з них. Після опублікування твору між ними виникла суперечка про розмір винагороди. Чи може видавництво вирішити цю суперечку. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

4. Ви автор літературного твору. Якими способами ви можете дозволити іншим особам використання вашого твору. Відповідь мотивуйте з посиланням на конкретні правові норми.

5. Проаналізуйте таку правову ситуацію: За договором з видавництвом Савельєва І. підготувала окремий розділ до підручника "Правознавство". Після опублікування підручника Савельєва виявила, що в змісті підручника у назві розділу, який вона створила, поряд з її прізвищем було зазначено прізвище ще одного автора Москаленка В. Чи є правовою вказана ситуація? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

8.5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студентів в обсязі 58 годин складатиметься з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять та самостійного опрацювання. Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, студенти вивчають у вільний від занять час.

Модуль	№ п/п	Тема	Кількість годин	Форма контролю
1	1	Поняття держави і права	7	Робочий зошит, повідомлення, словник термінів
1	2	Основи конституційного права України	7	Робочий зошит, опитування, словник термінів, перевірка сам. завдання
2	3	Основні поняття цивільного права	8	Робочий зошит, опитування, словник термінів, перевірка сам. завдання
2	4	Спадкове право	7	Робочий зошит, опитування, словник термінів, перевірка сам. завдання
2	5	Основи трудового права	8	Робочий зошит, опитування, словник термінів, перевірка сам. завдання
2	6	Основи сімейного права	7	Робочий зошит, опитування, словник термінів, перевірка сам. завдання
2	7	Кримінальне право	7	Робочий зошит, опитування, словник термінів, перевірка сам. завдання
2	8	Право інтелектуальної власності	7	Повідомлення, перевірка сам. завдання
Всього годин			58	

8.6. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю – ЕКЗАМЕН

8.6.1 Питання для проміжного контролю

1. Яка теорія виникнення держави домінує у вітчизняній юридичній літературі?
2. Що таке «суверенітет держави»?
3. З яких елементів складається форма держави?
4. Що, насамперед, відрізняє президентську республіку від парламентської?
5. Чи має конфедерація суверенітет?
6. Що таке «верховенство Закону»?
7. Охарактеризуйте форму держави сучасної України.
8. Розтлумачити поняття народного, національного та державного суверенітету.
9. Що таке трудовий договір?
10. Хто може виступати сторонами трудового договору?
11. Дайте характеристику трудового контракту.
12. Що таке строк випробування і навіщо він потрібен?
13. Які документи надає працівник для прийняття його на роботу?
14. Назвіть види часу відпочинку.
15. Який порядок укладання шлюбу та його припинення встановлений шлюбно-сімейним законодавством?
16. Охарактеризуйте взаємні права та обов'язки батьків і дітей.
17. Що таке цивільна правоздатність? Чим вона відрізняється від цивільної дієздатності?
18. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи.
19. Неповна цивільна дієздатність фізичної особи.
20. Повна цивільна дієздатність фізичної особи.
21. Обмеження фізичної особи в дієздатності.
22. Цивільно-правові відносини.
23. Хто може виступати учасником цивільно-правових відносин?
24. Юридична особа. Якими рисами вона характеризується?
25. Що таке спадок?
26. Час відкриття спадку.
27. Хто може виступати спадкоємцем? Хто не може?
28. В яких випадках відбувається спадкування за законом?
29. Що являє собою право інтелектуальної власності?

30. Які джерела права інтелектуальної власності вам відомі?
31. Що є змістом прав на об'єкти інтелектуальної власності?
32. Розкрийте поняття об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності

8.6.2. Для підсумкового контролю

1. Теорії походження держави.
2. Поняття держави та її ознаки.
3. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.
4. Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою).
5. Поняття та функції права.
6. Загальна характеристика основних галузей права України.
7. Структура права.
8. Структура норми права.
9. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.
10. Поняття конституційного права. Джерела конституційного права.
11. Конституційно – правовий статус людини і громадянина в Україні.
12. Конституційно – правові основи організації і здійснення державної влади в Україні (Верховна Рада України, Президент України, виконавча влада в Україні.)
13. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні.
14. Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. . Загальна характеристика цивільного законодавства.
15. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин.
16. Громадяни як суб'єкти цивільно правових відносин. Правоздатність та дієздатність громадян.
17. Визнання громадянина безвісно відсутнім.
18. Поняття юридичної особи.
19. Поняття спадкового права. Основні поняття спадкового права: спадщина, спадкоємець, спадкодавець.
20. Особи, що не мають права спадкування.

21. Спадкування за законом, черги спадкоємців за законом.
22. Спадкування за заповітом, заповіт, вимоги до складання заповіту, принцип свободи заповіту, заповіт подружжя, секретний заповіт.
23. Порядок прийняття спадщини, місце прийняття спадщини, час прийняття спадщини
24. Трудовий договір: поняття, сторони і зміст.
25. Умови трудового договору.
26. Випробувальний термін.
27. Порядок прийняття на роботу.
28. Контракт – особлива форма трудового договору.
29. Документи, необхідні для укладання трудового договору.
30. Види робочого часу.
31. Види часу відпочинку.
32. Види відпусток.
33. Підстави розірвання трудового договору.
34. Розірвання трудового договору за ініціативою працівника.
35. Розірвання трудового договору за ініціативою власника.
36. Розірвання трудового договору за ініціативою третьої особи, що не є стороною трудового договору.
37. Трудова дисципліна.
38. Дисциплінарна відповідальність працівників.
39. Обмежена та повна матеріальна відповідальність працівників.
40. Підстави застосування матеріальної відповідальності. Ознаки шкоди, заподіяної підприємству.
41. Поняття шлюбу. Умови укладання шлюбу.
42. Перепони для укладання шлюбу.
43. Порядок укладання та припинення шлюбу.
44. Розірвання шлюбу. Шлюбний договір.
45. Немайнові та майнові правовідносини подружжя.
46. Немайнові та майнові правовідносини батьків і дитини.
47. Опіка та піклування. Усиновлення. Умови усиновлення. Тайна усиновлення..

48. Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України.
49. Поняття злочину та його ознаки.
50. Види та склад злочину.
51. Кримінальна відповідальність.
52. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння.
53. Поняття покарання та його мета. Система і види кримінальних покарань.
54. Необхідна оборона та крайня необхідність.
55. Поняття і предмет адміністративного права. Джерела адміністративного права.
56. Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості.
57. Поняття та види суб'єктів адміністративного права.
58. Державна служба в Україні: поняття, принципи.
59. Види та правовий статус державних службовців.
60. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки. Види адміністративних правопорушень. Мета і види адміністративних стягнень.

8.6.3 Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.258.01-00.2018 та Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.270.01-00.2020.

Підсумкове оцінювання результатів навчання в університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача вищої освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних та загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках).

Підсумкова оцінка з освітнього компоненту «Правознавство», підсумковою формою контролю за яким встановлено екзамен, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються).

Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітнього компоненту складає 60 відсотків від максимально можливої кількості балів. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він: не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю; якщо під час семестру він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату.

Оцінювання результатів навчання під час семестру включає оцінювання знань здобувача під час практичних занять, індивідуальної роботи, самостійної роботи і неформальної освіти. Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: своєчасність та правильність виконання завдань практичної роботи; повнота і правильність відповіді під час усного опитування та інших передбачених форм контролю. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання самостійної роботи та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напрямку та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Зміст лекційного матеріалу, словник основних термінів, методичні рекомендації для практичних робіт та самостійної роботи здобувачів, індивідуальні завдання, критерії та форми оцінювання, напрями наукової

роботи розміщено на сторінці дисципліни у Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2908>. Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація.

8.1 Студентам можуть нараховуватись додаткові заохочувальні бали за виконання робіт, непередбачених робочою навчальною програмою
Робота у студентському гуртку з Правознавства – 10 балів

Схема поточного і заключного контролю знань

№ модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	4	4	Відповіді на теоретичні питання	2	1	2	2	4
			Тести	2	1	3	2	6
			Аналіз ситуації	2	2	2	4	4
			Підс. (модульна) контр. роб.	1	2	3	2	3
			Сам. роб. (Робочий зошит)	2	3	4	6	8
		Разом					16	25
2	12	12	Відповіді на теоретичні питання	6	2	2	12	12
			Тести	6	1	3	6	18
			Аналіз ситуації	6	1	2	6	12
			Підс. (модульна) контр. роб.	1	2	4	2	4
			Сам. роб. (Робочий зошит)	5	3,5	4	18	19
		Разом				44	75	
Відсутність на: лекціях							-2	-2
практичних заняттях							-2	-2
Додаткові бали за наукову діяльність							5*	5*
Всього по навчальній дисципліні							60	100

8.6.4 Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та заключного контролю знань здобувачів вищої освіти.

За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, реферати, тощо) здобувач вищої освіти може отримати до 36 балів. Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 60 балів до сесії не допускаються. До складання екзамену вони можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів за рахунок виконання ІДЗ, ПТКЗ та ПР.

Рейтингова оцінка знань студентів з дисципліни «Правознавство»

№ п/п	Види контролю	Мінімальна оцінка	Максимальна оцінка
1	Поточний	36	60
2	Підсумковий	24	40
Всього		60	100

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу		
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

Здобувачі вищої освіти, що хворіли і мають відповідні довідки медичних установ або були відсутні з інших поважних причин і не могли брати участь у контрольних заходах, проходять контроль під час спеціально встановлених додаткових занять за узгодженням з викладачами за графіком, що узгоджує деканат факультету.

За будь-якої форми здобуття освіти оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є ідентичним.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачас навчальна дисципліна (за потребою).

Під час викладання дисципліни «Правознавство» використовується:

- електронний курс навчальної дисципліни на базі платформи дистанційного навчання Moodle Mnau;
- програмне забезпечення ЛІГА:ЗАКОН,
- технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор);
- Інтернет (для практичних занять);

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

10.1 Методичне забезпечення

1. ПРАВОЗНАВСТВО: методичні рекомендації до виконання практичних завдань і самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 181 «Харчові технології» денної форми навчання, 2021р.

10.2 Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Офіційний вісник України від 28.03.2003 - 2003 р., № 11, стор. 7, стаття 461, код акту 24654/2003
3. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16 січня 2003 р. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
4. Бюджетний кодекс : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний вісник України від 13.08.2010 - 2010 р., № 59, стор. 9, стаття 2047, код акту 52296/2010
5. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Голос України від 04.12.2010 - № 229, / № 229-230 /
6. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
7. Про господарські товариства : Закон України від 19 верес. 1991 р. № 1576-XII // Голос України. — 1991. — 11 жовт.
8. Про акціонерні товариства Закон України Відомості Верховної Ради України від 19.12.2008 - 2008 р., № 50, / № 50-51 /
9. Про заставу : Закон України від 02.10.1992 № 2654-XII // Відомості Верховної Ради України від 24.11.1992 - 1992 р.

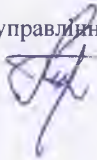
10.3 Рекомендована література (базова)

1. Кириченко В. М. Правознавство : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2017. 240 с.
2. Копиленко О. П. Правознавство : навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2017. 400 с.
3. Мирошниченко В. О. Правознавство : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 288 с.
4. Несинова С. В. Господарське право України : навчальний посібник. Київ : Юрінком-інтер, 2014. 564 с.
5. Петков С. В. Правознавство : підручник. Київ : ТОВ «Роял принт», 2020. 360 с.
6. Щербина В. С. Господарське право : підручник. Київ : Юрінком-інтер, 2016. 640 с.

10.4. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України / Верховна рада України; Управління комп'ютеризованих систем. Київ : Верховна Рада України : сайт. URL : <http://rada.gov.ua>

Розробник програми:

канд. юр. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування та міжнародної економіки Людмила ПРОГОНІУК